Συλλογή της Νομολογίας

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ
YVES BOT
της 10ης Απριλίου 2014[1]

Υπόθεση C-21/13

Simon, Evers & Co. GmbH
κατά
Hauptzollamt Hamburg-Hafen
[αίτηση του Finanzgericht Hamburg (Γερμανία)

για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως]

«Εμπορική πολιτική — Κανονισμός (ΕΚ) 384/96 — Δασμοί αντιντάμπινγκ — Παράκαμψη — Κανονισμός (ΕΚ) 499/2009 — Επέκταση του δασμού αντιντάμπινγκ που ισχύει για τις εισαγωγές τροχοφόρων φορείων καταγωγής Κίνας στις εισαγωγές των ίδιων προϊόντων που αποστέλλονται από την Ταϊλάνδη — Κύρος»

1. Με την υπό κρίση αίτηση προδικαστικής αποφάσεως, το Finanzgericht Hamburg (Γερμανία) υποβάλλει στο Δικαστήριο ερώτημα σχετικά με το κύρος του κανονισμού (ΕΚ) 499/2009 του Συμβουλίου, της 11ης Ιουνίου 2009, για την επέκταση του οριστικού δασμού αντιντάμπινγκ που επιβλήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 1174/2005 στις εισαγωγές τροχοφόρων φορείων και των βασικών μερών τους, καταγωγής Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας, στις εισαγωγές του ίδιου προϊόντος που αποστέλλονται από την Ταϊλάνδη, είτε δηλώνονται ως καταγωγής Ταϊλάνδης είτε όχι[2], κατόπιν έρευνας για [παράκαμψη] κατά την έννοια του άρθρου 13 του κανονισμού (ΕΚ) 384/96 του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 1995, για την άμυνα κατά των εισαγωγών που αποτελούν αντικείμενο ντάμπινγκ εκ μέρους χωρών μη μελών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας[3], όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 461/2004 του Συμβουλίου, της 8ης Μαρτίου 2004[4].

2. Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο διαφοράς μεταξύ της Simon, Evers & Co. GmbH[5] και του Hauptzollamt Hamburg-Hafen (κεντρικού τελωνείου του λιμένα του Αμβούργου)[6], σχετικά με απόφαση του τελευταίου να επιβάλει στη SECO την καταβολή δασμών αντιντάμπινγκ.

3. Η υπό κρίση υπόθεση παρέχει στο Δικαστήριο την ευκαιρία να διευκρινίσει τις απαιτήσεις σχετικά με τον χαρακτηρισμό και την απόδειξη των στοιχείων που συνιστούν παράκαμψη των δασμών αντιντάμπινγκ, ιδίως στην περίπτωση που τα θεσμικά όργανα της Ένωσης προσκρούουν σε άρνηση συνεργασίας εκ μέρους των ενδιαφερομένων.

1 — Γλώσσα του πρωτοτύπου: η γαλλική.

2 — ΕΕ L 151, σ. 1, στο εξής: επίδικος κανονισμός.

3 — ΕΕ L 56, σ. 1.

4 — ΕΕ L 77, σ. 12, στο εξής: βασικός κανονισμός. Ο εν λόγω κανονισμός αντικαταστάθηκε και κωδικοποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) 1225/2009 του Συμβουλίου, της 30ής Νοεμβρίου 2009, για την άμυνα κατά των εισαγωγών που αποτελούν αντικείμενο ντάμπινγκ εκ μέρους χωρών μη μελών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (ΕΕ L 343, σ. 51, και διορθωτικό στην ΕΕ 2010, L 7, σ. 22). Εντούτοις, λαμβανομένης υπόψη της ημερομηνίας εκδόσεως του επίδικου κανονισμού, η διαφορά πρέπει να κριθεί βάσει του βασικού κανονισμού. Πρέπει να επισημανθεί ότι το αιτούν δικαστήριο, με την απόφαση περί παραπομπής, δεν έλαβε υπόψη τις τροποποιήσεις που επέφερε στον ορισμό της παρακάμψεως ο κανονισμός 461/2004, οι τροποποιήσεις όμως αυτές δεν επηρεάζουν την απάντηση στο υποβληθέν ερώτημα.

5 — Στο εξής: SECO.

6 — Στο εξής: Hauptzollamt.

4. Στις παρούσες προτάσεις θα καταδείξω ότι εναπόκειται μεν στα θεσμικά όργανα της Ένωσης, όταν αποφασίζουν να επεκτείνουν τους δασμούς αντιντάμπινγκ, να αποδείξουν ότι συντρέχουν όλα τα στοιχεία που συνιστούν την παράκαμψη των εν λόγω δασμών, η άρνηση όμως συνεργασίας των ενδιαφερομένων μερών παρέχει στα εν λόγω όργανα τη δυνατότητα να στηριχθούν αποκλειστικώς στα στοιχεία που είναι διαθέσιμα και να συναγάγουν από τα στοιχεία αυτά τεκμήρια που στηρίζονται σε εύλογη πιθανολόγηση.

5. Εκτός αυτού, θα εκθέσω ότι, σε περίπτωση αρνήσεως συνεργασίας εκ μέρους των ενδιαφερομένων μερών, ο έλεγχος του δικαστή της Ένωσης επί της αποφάσεως του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης πρέπει να περιορίζεται στην εξακρίβωση της ελλείψεως πρόδηλης πλάνης εκτιμήσεως κατά την επιλογή και χρήση των διαθέσιμων στοιχείων και στη διαπίστωση της υπάρξεως λογικής και πιθανολογούμενης σχέσεως μεταξύ των πραγματικών περιστατικών που αποδεικνύονται βάσει των εν λόγω στοιχείων και των πραγματικών περιστατικών που τεκμαίρονται.

6. Θα υποστηρίξω, στην υπό κρίση υπόθεση, ότι το Συμβούλιο, έχοντας διαπιστώσει ότι οι εισαγωγές τροχοφόρων φορείων προερχόμενων από την Ταϊλάνδη γνώρισαν αλματώδη αύξηση μετά τη θέσπιση δασμών αντιντάμπινγκ για τα ίδια προϊόντα που προέρχονταν από την Κίνα, δεν υπέπεσε σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως συνάγοντας από το γεγονός αυτό την ύπαρξη μεταβολής των τρόπων διεξαγωγής εμπορικών συναλλαγών μεταξύ των οικείων τρίτων χωρών και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κατά την έννοια του άρθρου 13, παράγραφος 1, του βασικού κανονισμού, ενώ η διαπίστωση ταυτόχρονης αυξήσεως των εισαγωγών από την Κίνα δεν είναι ικανή να θέσει εν αμφιβόλω την εν λόγω εκτίμηση, δεδομένου ιδίως ότι η εν λόγω αύξηση παρέμεινε δυσανάλογη σε σχέση με αυτή των εισαγωγών από την Ταϊλάνδη.

7. Θα υποστηρίξω, επίσης, ότι η διαπιστωθείσα χρονική σύμπτωση μεταξύ της μεταβολής των τρόπων διεξαγωγής εμπορικών συναλλαγών και της θεσπίσεως των δασμών αντιντάμπινγκ καθώς και η έλλειψη οποιουδήποτε αποδεικτικού στοιχείου σχετικά με την άσκηση δραστηριοτήτων κατασκευής του προϊόντος που αποτελεί το αντικείμενο της έρευνας στην οικεία τρίτη χώρα ευλόγως οδήγησαν στην πιθανολόγηση της υπάρξεως πρακτικής, διαδικασίας ή εργασίας, για την οποία δεν υφίσταται αποχρών λόγος ή άλλη οικονομική δικαιολογία πλην της θεσπίσεως του δασμού αντιντάμπινγκ.

8. Βάσει αυτών, θα καταλήξω στο συμπέρασμα ότι από την εξέταση του επίδικου κανονισμού, υπό το πρίσμα του σκεπτικού της αποφάσεως περί παραπομπής, δεν προέκυψε η ύπαρξη στοιχείων ικανών να θίξουν το κύρος του.

I – **Το νομικό πλαίσιο**

A— *Η βασική ρύθμιση κατά της παρακάμψεως*

9. Το πρώτο κοινοτικό μέτρο στον τομέα της ρυθμίσεως κατά της παρακάμψεως υπήρξε ο κανονισμός (ΕΟΚ) 1761/87[7]. Προκειμένου να καταπολεμηθεί η πρακτική που συνίσταται στην υποκατάσταση της εξαγωγής τελικών προϊόντων από την εξαγωγή μεμονωμένων τεμαχίων που συναρμολογούνται στη συνέχεια στο έδαφος κράτους μέλους σε «εργοστάσια-κατσαβίδια», το άρθρο 1 του κανονισμού 1761/87 ενσωμάτωσε στο άρθρο 13 του κανονισμού (ΕΟΚ) 2176/84[8] μια παράγραφο 10 που

7 — Κανονισμός του Συμβουλίου, της 22ας Ιουνίου 1987, που τροποποιεί τον κανονισμό (ΕΟΚ) 2176/84 για την άμυνα κατά των εισαγωγών που αποτελούν αντικείμενο ντάμπινγκ ή επιδοτήσεων εκ μέρους χωρών μη μελών της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας (ΕΕ L 167, σ. 9).

8 — Κανονισμός του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 1984, για την άμυνα κατά των εισαγωγών που αποτελούν αντικείμενο ντάμπινγκ ή επιδοτήσεων εκ μέρους χωρών μη μελών της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας (ΕΕ L 201, σ. 1).

προβλέπει, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, την επιβολή οριστικού δασμού αντιντάμπινγκ στα προϊόντα τα οποία, αφού συναρμολογηθούν ή κατασκευαστούν στην Κοινότητα, εισέρχονται στην αγορά της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Η διάταξη αυτή επαναλήφθηκε, πανομοιότυπη, στον κανονισμό (ΕΟΚ) 2423/88 [9], που αντικατέστησε τον κανονισμό 2176/84.

10. Ακολούθως, το ζήτημα της παρακάμψεως συζητήθηκε στο πλαίσιο των διαπραγματεύσεων που προηγήθηκαν της συμφωνίας για την εφαρμογή του άρθρου VI της Γενικής Συμφωνίας Δασμών και Εμπορίου του 1994 (ΠΟΕ — GATT 1994) [10], αλλά, δεδομένου ότι δεν κατέστη δυνατό να επέλθει συμφωνία [11], ο Κώδικας αντιντάμπινγκ 1994 ουδεμία διάταξη περιέχει τελικώς ως προς το εν λόγω ζήτημα [12].

11. Υπό τις συνθήκες αυτές, η Κοινότητα αποφάσισε να υιοθετήσει μονομερώς νέα μέτρα που διακρίνονται από τα προηγούμενα καθόσον, αφενός, καλύπτουν και άλλες μορφές παρακάμψεως πλην της καλούμενης «κλασικής» παρακάμψεως που συνίσταται στις διαδικασίες συναρμολογήσεως και, αφετέρου, όσον αφορά τις διαδικασίες συναρμολογήσεως, αφορούν τόσο αυτές που πραγματοποιούνται στις τρίτες χώρες όσο και αυτές που πραγματοποιούνται σε κράτος μέλος.

12. Οι διατάξεις κατά της παρακάμψεως θεσπίστηκαν με το άρθρο 13 του βασικού κανονισμού, που προέβλεπε τα εξής:

«1. Οι δασμοί αντιντάμπινγκ που επιβάλλονται δυνάμει του παρόντος κανονισμού μπορούν να επεκταθούν έναντι των εισαγωγών από τρίτες χώρες του ομοειδούς προϊόντος [...] από τη χώρα που υπόκειται στα μέτρα ή μερών αυτού, όταν λαμβάνει χώρα [παράκαμψη] των ισχυόντων μέτρων. [...] Με τον όρο [παράκαμψη] νοείται κάθε μεταβολή των τρόπων διεξαγωγής εμπορικών συναλλαγών μεταξύ τρίτων χωρών και της Κοινότητας ή μεταξύ ατομικών εταιρειών στη χώρα που υπόκειται στα μέτρα και της Κοινότητας, η οποία απορρέει από μια πρακτική, διαδικασία ή εργασία, για την οποία δεν υφίσταται ικανός αποχρών λόγος ή άλλη οικονομική δικαιολογία, πλην της επιβολής του δασμού, ενώ παράλληλα υπάρχουν αποδεικτικά στοιχεία για ζημία ή στοιχεία από τα οποία προκύπτει ότι εξουδετερώνονται οι επανορθωτικές συνέπειες του δασμού όσον αφορά τις τιμές ή/και τις ποσότητες του ομοειδούς προϊόντος και όταν υπάρχουν αποδεικτικά στοιχεία ότι ασκείται πρακτική ντάμπινγκ σχετικά με τις κανονικές αξίες που έχουν ήδη προσδιορισθεί για το ομοειδές προϊόν, αν χρειαστεί σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2.

[...]

2. Μια συναρμολόγηση στην Κοινότητα ή σε τρίτη χώρα γίνεται δεκτό ότι [παρακάμπτει] τα ισχύοντα μέτρα όταν:

α) η συναρμολόγηση άρχισε ή αυξήθηκε σημαντικά από την έναρξη της έρευνας αντιντάμπινγκ ή αμέσως πριν από αυτήν, και τα χρησιμοποιούμενα μέρη προέρχονται από τη χώρα που υπόκειται στα μέτρα

[...]

9 — Κανονισμός του Συμβουλίου, της 11ης Ιουλίου 1988, για την άμυνα κατά των εισαγωγών που αποτελούν αντικείμενο ντάμπινγκ ή επιδοτήσεων εκ μέρους χωρών μη μελών της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας (ΕΕ L 209, σ. 1).

10 — ΕΕ 1994, L 336, σ. 103, στο εξής: Κώδικας αντιντάμπινγκ 1994.

11 — Το εν λόγω ζήτημα αποτέλεσε μάλιστα κεντρικό αντικείμενο των συζητήσεων στο πλαίσιο των πολυμερών διαπραγματεύσεων του κύκλου της Ουρουγουάης. Βλ., συναφώς, Holmes, S., «Anti-circumvention under the European Union's new anti-dumping rules», *Journal of World Trade*, 1995, σ. 161.

12 — Οι διαπραγματεύσεις δεν κατέληξαν παρά στην υιοθέτηση υπουργικής δηλώσεως με τον τίτλο «Απόφαση κατά της [παρακάμψεως]», με την οποία οι υπουργοί, «[*σ*]*υνειδητοποιώντας* το γεγονός ότι είναι ευκταία η δυνατότητα εφαρμογής ενιαίων κανόνων [στον] τομέα [της παρακάμψεως των μέτρων αντιντάμπινγκ] το ταχύτερο δυνατόν, [*α*]*ποφασίζουν* να υποβάλουν το εν λόγω ζήτημα στην Επιτροπή Πρακτικών Αντιντάμπινγκ».

και

γ) οι επανορθωτικές συνέπειες του δασμού όσον αφορά τις τιμές ή/και τις ποσότητες του συναρμολογημένου ομοειδούς προϊόντος εξουδετερώνονται και υπάρχουν αποδεικτικά στοιχεία από τα οποία προκύπτει ότι υπάρχει ντάμπινγκ σχετικά με τις κανονικές αξίες που έχουν ήδη προσδιορισθεί για το ομοειδές προϊόν.

3. Οι έρευνες κινούνται δυνάμει του παρόντος άρθρου με πρωτοβουλία της Επιτροπής ή με αίτηση κράτους μέλους ή οποιουδήποτε ενδιαφερόμενου μέρους με βάση επαρκή αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με τα θέματα για τα οποία γίνεται λόγος στην παράγραφο 1. Η έρευνα αρχίζει, αφού ζητηθεί η γνώμη της συμβουλευτικής επιτροπής, με κανονισμό της Επιτροπής, με τον οποίον μπορεί επιπλέον να καλούνται οι τελωνειακές αρχές να υποβάλουν τις επίμαχες εισαγωγές υποχρεωτικά σε καταγραφή, σύμφωνα με το άρθρο 14, παράγραφος 5, ή να ζητήσουν τη σύσταση εγγύησης. Οι έρευνες διεξάγονται από την Επιτροπή, η οποία είναι δυνατό να επικουρείται από τις τελωνειακές αρχές, και πρέπει να ολοκληρώνονται εντός εννέα μηνών. Όταν τα πραγματικά περιστατικά, όπως αυτά έχουν εξακριβωθεί τελικώς, δικαιολογούν την επέκταση της ισχύος των μέτρων, τότε αυτή αποφασίζεται από το Συμβούλιο, κατόπιν προτάσεως της Επιτροπής και αφού ζητηθεί η γνώμη της συμβουλευτικής επιτροπής [...]

[...]».

13. Εξάλλου, το άρθρο 14 του βασικού κανονισμού, υπό τον τίτλο «Γενικές Διατάξεις», όριζε στην παράγραφό του 6 τα εξής:

«Τα κράτη μέλη διαβιβάζουν στην Επιτροπή σε μηνιαία βάση τα στοιχεία για το εισαγωγικό εμπόριο των προϊόντων σε σχέση με τα οποία διεξάγεται έρευνα ή έχουν επιβληθεί μέτρα, καθώς και για το ύψος των δασμών που εισπράττονται βάσει του παρόντος κανονισμού.»

14. Τέλος, το άρθρο 18 του βασικού κανονισμού, υπό τον τίτλο «Άρνηση συνεργασίας», προέβλεπε τα εξής:

«1. Όταν ένα ενδιαφερόμενο μέρος αρνείται την πρόσβαση σε απαραίτητες πληροφορίες ή γενικότερα δεν τις παρέχει εντός των προθεσμιών που προβλέπει ο παρών κανονισμός ή παρεμποδίζει σημαντικά την έρευνα, επιτρέπεται να συνάγονται προσωρινά ή τελικά συμπεράσματα, είτε καταφατικά είτε αποφατικά, με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία. Όταν διαπιστώνεται ότι ένα ενδιαφερόμενο μέρος έχει προσκομίσει ψευδή ή παραπλανητικά στοιχεία, τα εν λόγω στοιχεία δεν λαμβάνονται υπόψη και είναι δυνατό να χρησιμοποιηθούν τα διαθέσιμα πραγματικά στοιχεία. Τα ενδιαφερόμενα μέρη πρέπει να ενημερώνονται σχετικά με τις συνέπειες που επισύρει τυχόν άρνηση συνεργασίας.

[...]

5. Σε περίπτωση που τα συμπεράσματα, συμπεριλαμβανομένων εκείνων για το θέμα της κανονικής αξίας, στηρίζονται στην εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 1, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών που περιέχονται στην καταγγελία, πρέπει, όποτε είναι εφικτό και τηρουμένων των προθεσμιών που ισχύουν για την έρευνα, να ελέγχονται με βάση στοιχεία προερχόμενα από άλλες, ανεξάρτητες πηγές, τα οποία ενδεχομένως είναι διαθέσιμα, [...]

6. Αν ένα ενδιαφερόμενο μέρος αρνείται να συνεργασθεί ή συνεργάζεται μεν, αλλά μόνον εν μέρει και με τον τρόπο αυτό εμποδίζεται η πρόσβαση σε χρήσιμες πληροφορίες, το τελικό αποτέλεσμα ενδέχεται να είναι λιγότερο ευνοϊκό για το εν λόγω μέρος από ό,τι θα ήταν αν είχε δεχθεί να συνεργασθεί.»

Β — *Η ρύθμιση αντιντάμπινγκ όσον αφορά τις εισαγωγές τροχοφόρων φορείων καταγωγής Κίνας*

15. Κατόπιν καταγγελίας που κατέθεσαν ορισμένοι κοινοτικοί παραγωγοί και προκαταρκτικής εξετάσεως που κάλυπτε την περίοδο μεταξύ της 1ης Απριλίου 2003 και της 31ης Μαρτίου 2004, η Επιτροπή εξέδωσε, στις 29 Απριλίου 2004, ανακοίνωση για την έναρξη διαδικασίας αντιντάμπινγκ όσον αφορά τις εισαγωγές τροχοφόρων φορείων και των βασικών μερών τους, καταγωγής Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας[13].

16. Κατόπιν της διαδικασίας αυτής, η Επιτροπή εξέδωσε τον κανονισμό (ΕΚ) 128/2005 της 27ης Ιανουαρίου 2005, για την επιβολή προσωρινού δασμού αντιντάμπινγκ στις εισαγωγές τροχοφόρων φορείων και των βασικών μερών τους, καταγωγής Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας[14].

17. Ακολούθως, το Συμβούλιο εξέδωσε τον κανονισμό (ΕΚ) 1174/2005[15], που επέβαλε οριστικό δασμό αντιντάμπινγκ στις εισαγωγές τροχοφόρων φορείων και των βασικών μερών τους, δηλαδή των βάσεων και των υδραυλικών συστημάτων τους, που εμπίπτουν στους κωδικούς ΣΟ ex 8427 90 00 και ex 8431 20 00 (κωδικοί TARIC 8427 90 00 10 και 8431 20 00 10), καταγωγής Κίνας[16].

18. Μεταγενέστερα, το Συμβούλιο εξέδωσε τον κανονισμό (ΕΚ) 684/2008 της 17ης Ιουλίου 2008, για την αποσαφήνιση του πεδίου εφαρμογής των μέτρων αντιντάμπινγκ που επιβλήθηκαν με τον κανονισμό 1174/2005[17].

Γ — *Η επέκταση της ρυθμίσεως στις εισαγωγές τροχοφόρων φορείων που αποστέλλονται από την Ταϊλάνδη*

19. Η Επιτροπή εξέδωσε τον κανονισμό (ΕΚ) 923/2008[18] βάσει αποδεικτικών στοιχείων από τα οποία, κατά την άποψή της, προέκυπτε εκ πρώτης όψεως η παράκαμψη των μέτρων αντιντάμπινγκ που εφαρμόζονταν στις εισαγωγές τροχοφόρων φορείων καταγωγής της Κίνας μέσω εργασιών συναρμολογήσεως του εν λόγω προϊόντος στην Ταϊλάνδη.

20. Κατόπιν της έρευνας που διεξήχθη σχετικά με την εν λόγω πιθανή παράκαμψη, η οποία κάλυπτε την περίοδο μεταξύ της 1ης Σεπτεμβρίου 2007 και της 31ης Αυγούστου 2008, η Επιτροπή πρότεινε στο Συμβούλιο την έκδοση του επίδικου κανονισμού, που επέκτεινε τον οριστικό δασμό αντιντάμπινγκ ο οποίος επιβλήθηκε με τον κανονισμό 1174/2005 στις εισαγωγές τροχοφόρων φορείων και των βασικών μερών τους που αποστέλλονται από την Ταϊλάνδη, είτε δηλώνονται ως καταγωγής Ταϊλάνδης είτε όχι.

13 — ΕΕ 2004, C 103, σ. 85.

14 — ΕΕ L 25, σ. 16.

15 — Κανονισμός, της 18ης Ιουλίου 2005, για την επιβολή οριστικού δασμού αντιντάμπινγκ και για την οριστική είσπραξη του προσωρινού δασμού που επιβλήθηκε στις εισαγωγές τροχοφόρων φορείων και των βασικών μερών τους καταγωγής Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας (ΕΕ L 189, σ. 1).

16 — Βλ. άρθρο 1 του κανονισμού 1174/2005.

17 — ΕΕ L 192, σ. 1. Ενώ τα προϊόντα που αφορούσε η αρχική έρευνα ήταν, χωρίς περαιτέρω διευκρίνιση, τα «τροχοφόρα φορεία, μη αυτοπροωθούμενα, που χρησιμοποιούνται για το χειρισμό υλικού που τοποθετείται κανονικά σε παλέτες, και τα βασικά μέρη τους, δηλαδή η βάση και το υδραυλικό σύστημα» (αιτιολογική σκέψη 9 του κανονισμού 684/2008), ο κανονισμός αυτός διευκρίνισε τι νοείτο ως «τροχοφόρο φορείο». Πρόκειται για «τροχοφόρο φορείο με περόνες ανύψωσης για το χειρισμό παλετών, το οποίο έχει σχεδιαστεί έτσι ώστε να ωθείται, να έλκεται ή να οδηγείται με το χέρι επί ομαλής, επίπεδης, σκληρής επιφάνειας από πεζό χειριστή που χρησιμοποιεί αρθρωτό βραχίονα» (άρθρο 1 του εν λόγω κανονισμού). Προστίθεται ότι τα εν λόγω τροχοφόρα φορεία «προβλέπονται μόνον για την ανύψωση φορτίου, με τη μόχλευση του βραχίονα, σε ύψος επαρκές για τη μεταφορά του φορτίου και δεν προορίζονται για οιεσδήποτε άλλες πρόσθετες λειτουργίες ή χρήσεις» (όπ.π.).

18 — Κανονισμός, της 12ης Σεπτεμβρίου 2008, για την έναρξη έρευνας σχετικά με την πιθανή [παράκαμψη] των μέτρων αντιντάμπινγκ που επιβλήθηκαν με τον κανονισμό (ΕΚ) 1174/2005 του Συμβουλίου, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 684/2008, στις εισαγωγές τροχοφόρων φορείων και των βασικών μερών τους, καταγωγής Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας, από εισαγωγές τροχοφόρων φορείων και των βασικών μερών τους που αποστέλλονται από την Ταϊλάνδη, ανεξάρτητα από το αν έχουν δηλωθεί ως καταγωγής Ταϊλάνδης ή όχι και για την υπαγωγή των εν λόγω εισαγωγών σε καταγραφή (ΕΕ L 252, σ. 3).

21. Όσον αφορά τη διεξαγωγή της έρευνας, στις αιτιολογικές σκέψεις 6 έως 9 του επίδικου κανονισμού αναφέρονται τα εξής:

«(6) Η Επιτροπή ενημέρωσε επισήμως τις αρχές της ΛΔΚ και της Ταϊλάνδης, τους παραγωγούς-εξαγωγείς της ΛΔΚ και της Ταϊλάνδης, τους κοινοτικούς εισαγωγείς που είναι γνωστό ότι ενδιαφέρονται και τον κοινοτικό κλάδο παραγωγής σχετικά με την έναρξη της έρευνας. Απεστάλησαν ερωτηματολόγια στους παραγωγούς-εξαγωγείς της ΛΔΚ και της Ταϊλάνδης, καθώς επίσης και στους εισαγωγείς της Κοινότητας που ήταν γνωστοί στην Επιτροπή από την αρχική έρευνα και στα μέρη που είχαν αναγγελθεί εντός των προθεσμιών που προέβλεπε το άρθρο 3 του κανονισμού [923/2008]. Τα ενδιαφερόμενα μέρη είχαν τη δυνατότητα να γνωστοποιήσουν γραπτώς τις απόψεις τους και να ζητήσουν να γίνουν δεκτά σε ακρόαση εντός της προθεσμίας που καθοριζόταν στον [εν λόγω] κανονισμό [...]. Όλα τα μέρη ενημερώθηκαν για το γεγονός ότι η άρνηση συνεργασίας μπορεί να οδηγήσει στην εφαρμογή του άρθρου 18 του βασικού κανονισμού και στη συναγωγή συμπερασμάτων με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία.

(7) Η Επιτροπή δεν έλαβε καμία απάντηση στα ερωτηματολόγια από τους παραγωγούς-εξαγωγείς της Ταϊλάνδης ούτε παρατηρήσεις από τις ταϊλανδικές αρχές. Μόνο ένας Ταϊλανδός παραγωγός-εξαγωγέας [τροχοφόρων φορείων και των βασικών μερών τους], ο οποίος, σύμφωνα με πληροφορίες που είχε στη διάθεσή της η Επιτροπή τη στιγμή της έναρξης της διαδικασίας, εξήγε [τροχοφόρα φορεία και τα βασικά μέρη τους] στην Κοινότητα την περίοδο μεταξύ 2005 και [περιόδου έρευνας] (όπως ορίζεται στην αιτιολογική σκέψη 10) και εκτελούσε εργασίες συναρμολόγησης [τροχοφόρων φορείων και των βασικών μερών τους] στην Ταϊλάνδη, απάντησε ότι είχε παύσει τη δραστηριότητά του από τον Απρίλιο του 2008.

(8) Ένας Κινέζος παραγωγός-εξαγωγέας απάντησε στο ερωτηματολόγιο, δηλώνοντας τις εξαγωγικές του πωλήσεις στην ΕΚ, καθώς και μερικές άνευ σημασίας εξαγωγές του υπό εξέταση προϊόντος στην Ταϊλάνδη. Δεν παρελήφθησαν σχόλια από τις κινεζικές αρχές.

(9) Τέλος, εννέα κοινοτικοί εισαγωγείς υπέβαλαν απαντήσεις στο ερωτηματολόγιο, αναφέροντας τις εισαγωγές τους από την Κίνα και την Ταϊλάνδη. Γενικά, από τις απαντήσεις τους συνάγεται ότι το 2006, δηλαδή το έτος μετά την έναρξη ισχύος του οριστικού δασμού αντιντάμπινγκ, σημειώθηκε αύξηση των εισαγωγών από την Ταϊλάνδη και αιφνίδια μείωση των εισαγωγών από τη [Λαϊκή Δημοκρατία της Κίνας]. Τα επόμενα έτη οι εισαγωγές από τη [Λαϊκή Δημοκρατία της Κίνας] αυξήθηκαν πάλι ενώ ταυτοχρόνως οι εισαγωγές από την Ταϊλάνδη μειώθηκαν ελαφρώς, ωστόσο παρέμειναν σε επίπεδα σαφώς υψηλότερα του 2005.»

22. Όσον αφορά τη μεταβολή των τρόπων διεξαγωγής εμπορικών συναλλαγών μεταξύ τρίτων χωρών και Κοινότητας, οι αιτιολογικές σκέψεις 16 έως 20 του επίδικου κανονισμού έχουν ως εξής:

«(16) Λόγω της άρνησης συνεργασίας των ταϊλανδικών εταιρειών, ο όγκος και η αξία των ταϊλανδικών εξαγωγών του υπό εξέταση προϊόντος στην Κοινότητα καθορίστηκαν με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία, τα οποία στην προκειμένη περίπτωση ήταν στατιστικά στοιχεία που συγκεντρώθηκαν από τα κράτη μέλη και επεξεργάστηκε η Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 6 του βασικού κανονισμού και στατιστικά στοιχεία της Eurostat. Όσον αφορά τα στοιχεία που παρασχέθηκαν από τους κοινοτικούς εισαγωγείς μέσω των απαντήσεών τους στο ερωτηματολόγιο, η έρευνα απέδειξε ότι ο αριθμός ταϊλανδικών εξαγωγών που αναφέρονταν από τους κοινοτικούς εισαγωγείς αντιπροσώπευαν μόνο ένα ελάχιστο μέρος των συνολικών ταϊλανδικών εξαγωγών τροχοφόρων φορείων και των βασικών μερών τους κατά την [περίοδο έρευνας], συγκεκριμένα λιγότερο από 5 %. Υπό αυτές τις περιστάσεις, κρίθηκε ότι τα στατιστικά στοιχεία που είχε στη διάθεσή της η Επιτροπή δίνουν ακριβέστερη εικόνα της κατάστασης όσον αφορά τον όγκο και την αξία των ταϊλανδικών εξαγωγών παρά οι περιορισμένες πληροφορίες που παρασχέθηκαν από τους κοινοτικούς εισαγωγείς.

(17) Έπειτα από την επιβολή των μέτρων αντιντάμπινγκ, οι εισαγωγές τροχοφόρων φορείων και βασικών μερών τους από την Ταϊλάνδη αυξήθηκαν από 7 458 φορεία το 2005 σε 64 706 φορεία το 2007 και μειώθηκαν σε 42 056 φορεία κατά την [περίοδο έρευνας].

(18) Όσον αφορά τις εισαγωγές [τροχοφόρων φορείων και βασικών μερών τους] από την Κίνα στην ΕΚ, αυτές αυξήθηκαν από 240639 φορεία το 2005 σε 538271 φορεία το 2007 και σε 584786 κατά την [περίοδο έρευνας]. Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία, η αύξηση αυτή αποδίδεται κυρίως στην αύξηση των εισαγωγών [ΣτΜ: εξαγωγών] του μοναδικού Κινέζου παραγωγού-εξαγωγέα που υπόκειται στον χαμηλότερο δασμολογικό συντελεστή αντιντάμπινγκ. Πράγματι, οι κινεζικές εξαγωγές από το συγκεκριμένο αυτό ενδιαφερόμενο μέρος αντιπροσωπεύουν το συντριπτικά μεγαλύτερο ποσοστό της αύξησης των εισαγωγών στην ΕΚ [τροχοφόρων φορείων και βασικών μερών τους] από τη [Λαϊκή Δημοκρατία της Κίνας] μεταξύ 2005 και τέλους της [περιόδου έρευνας].

(19) Λαμβανομένης υπόψη της προαναφερόμενης κατάστασης, συνάγεται ότι σημειώθηκε αλλαγή του τρόπου διεξαγωγής των εμπορικών συναλλαγών μεταξύ ΕΚ, [Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας] και Ταϊλάνδης. Οι εισαγωγές από τη [Λαϊκή Δημοκρατία της Κίνας] εξακολούθησαν να αυξάνονται, αλλά αυτό αποδίδεται άμεσα στην εξαγωγική επίδοση ενός από τους Κινέζους παραγωγούς-εξαγωγείς που συνεργάστηκαν στην αρχική έρευνα, στον οποίο επιβλήθηκε ο χαμηλότερος δασμός αντιντάμπινγκ. Από την άλλη πλευρά, οι εισαγωγές από την Ταϊλάνδη αυξήθηκαν κατά 868 % από το 2005 έως το 2007 και σταθεροποιήθηκαν κατά την [περίοδο έρευνας] σε ποσοστό αύξησης 564 % σε σχέση με το 2005.

(20) Συνολικά, διαπιστώθηκε ότι ο τρόπος διεξαγωγής των εμπορικών συναλλαγών, αν και εμφανίζει διατήρηση των εξαγωγών από τη [Λαϊκή Δημοκρατία της Κίνας], εμφανίζει επίσης σημαντική αύξηση των εξαγωγών από την Ταϊλάνδη. Η διατήρηση ή η συνεχιζόμενη αύξηση, αν και σε πολύ μικρότερο βαθμό μεταξύ 2007 και [περιόδου έρευνας] από εκείνη που διαπιστώθηκε κατά την αρχική έρευνα, των εξαγωγών από τη [Λαϊκή Δημοκρατία της Κίνας] μπορεί να εξηγηθεί από την επισήμανση ότι η συντριπτική πλειονότητα των εξαγωγών προέρχεται από την κινεζική εταιρεία που υπόκειται στο χαμηλότερο δασμολογικό συντελεστή αντιντάμπινγκ. Απεναντίας, ο τρόπος διεξαγωγής των εμπορικών συναλλαγών που αφορά την Ταϊλάνδη μπορεί να εξηγηθεί μόνο ως αποτέλεσμα ενεργειών για την [παράκαμψη] των μέτρων.»

II – **Τα πραγματικά περιστατικά της διαφοράς της κύριας δίκης και το προδικαστικό ερώτημα**

23. Στις 6 Οκτωβρίου 2008 η SECO εισήγαγε από την Ταϊλάνδη τροχοφόρα φορεία.

24. Το Hauptzollamt, θεωρώντας ότι επί της εισαγωγής των εν λόγω προϊόντων έπρεπε να επιβληθεί ο δασμός αντιντάμπινγκ που προέβλεπε ο επίδικος κανονισμός, επέβαλε στη SECO με πράξη επιβολής δασμών, της 12ης Αυγούστου 2009, δασμό αντιντάμπινγκ ύψους 9 666,90 ευρώ.

25. Μετά την απόρριψη από το Hauptzollamt, με απόφαση της 21ης Φεβρουαρίου 2011, της ενστάσεως που άσκησε κατά της εν λόγω πράξεως ως αβάσιμης, η SECO κατέθεσε προσφυγή ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου.

26. Το αιτούν δικαστήριο αμφιβάλλει κατά πόσον συντρέχουν στην υπό κρίση υπόθεση οι προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 13, παράγραφος 1, του βασικού κανονισμού σχετικά με τη διαπίστωση παρακάμψεως των δασμών αντιντάμπινγκ.

27. Ειδικότερα, το Finanzgericht Hamburg εκτιμά ότι θα έπρεπε να έχουν δοθεί εξηγήσεις σχετικά με την εξέλιξη των εισαγωγών από την Ταϊλάνδη, δεδομένου ότι αυτές, αφού αυξήθηκαν σημαντικά το 2007, μειώθηκαν αισθητά κατά τη διάρκεια της περιόδου έρευνας. Κατά την άποψη όμως του Finanzgericht Hamburg, όταν η μεταβολή των τρόπων διεξαγωγής των εμπορικών συναλλαγών μεταξύ τρίτων χωρών και της Ένωσης οφείλεται στην παράκαμψη μέτρων αντιντάμπινγκ, οι εξαγωγές από την τρίτη χώρα μέσω της οποίας γίνεται η παράκαμψη αυξάνουν, κατά κανόνα, σταθερά ή σταθεροποιούνται μετά την αισθητή αύξησή τους.

28. Το αιτούν δικαστήριο αμφιβάλλει, επίσης, κατά πόσον αιτία της μεταβολής των τρόπων διεξαγωγής των συναλλαγών μεταξύ των τρίτων χωρών και της Ένωσης μπορεί να θεωρηθεί η επιβολή δασμών αντιντάμπινγκ επί των τροχοφόρων φορείων καταγωγής Κίνας ενώ, κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς, αυξήθηκαν σημαντικά και οι εισαγωγές από την ίδια την Κίνα. Πράγματι, κατά την περίοδο που εκτείνεται από το έτος 2005 έως το έτος 2007, οι κινεζικές εξαγωγές γνώρισαν και αυτές σημαντική αύξηση, ενώ, κατά τη μεταγενέστερη περίοδο έρευνας, οι εξαγωγές από την Ταϊλάνδη, που αντιπροσώπευαν μόνον το 7,19 % του αριθμού των τροχοφόρων φορείων που παράγονται στην Κίνα για εξαγωγή, μειώθηκαν κατά 35 % περίπου, σε αντίθεση με τις εξαγωγές από την Κίνα που δεν έπαυσαν να αυξάνονται.

29. Τέλος, το Finanzgericht Hamburg διερωτάται ποιες πρακτικές, διαδικασίες ή εργασίες μπορεί να επέφεραν μεταβολή των τρόπων διεξαγωγής των συναλλαγών μεταξύ των τρίτων χωρών και της Ένωσης, διαπιστώνοντας ότι οι αιτιολογικές σκέψεις του επίδικου κανονισμού δεν περιέχουν καμία διευκρίνιση σχετικά με το θέμα αυτό.

30. Υπό τις συνθήκες αυτές, το Finanzgericht Hamburg αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

«Είναι άκυρος ο [επίδικος] κανονισμός, για τον λόγο ότι η Επιτροπή, παραλείποντας να λάβει υπόψη τις προκύπτουσες από το άρθρο 13 του [βασικού] κανονισμού προϋποθέσεις για τη διαπίστωση της [παρακάμψεως] μέτρων αντιντάμπινγκ, έκανε δεκτή την ύπαρξη [παρακάμψεως] εξαιτίας και μόνον του γεγονότος ότι μετά τη θέσπιση των μέτρων αυξήθηκε σημαντικά ο όγκος των σχετικών εξαγωγών από την Ταϊλάνδη, μολονότι η Επιτροπή δεν προέβη σε περαιτέρω συγκεκριμένες διαπιστώσεις, προβάλλοντας έλλειψη συνεργασίας εκ μέρους των Ταϊλανδών εξαγωγέων;»

III – **Η ανάλυσή μου**

31. Με το ερώτημά του, το αιτούν δικαστήριο ζητεί κατ' ουσίαν να διευκρινιστεί αν είναι άκυρος ο επίδικος κανονισμός εκ του λόγου ότι δεν απεδείχθη επαρκώς η ύπαρξη παρακάμψεως, κατά την έννοια του άρθρου 13, παράγραφος 1, του βασικού κανονισμού, ελλείψει περιγραφής των χαρακτηριστικών, αφενός, της μεταβολής των τρόπων διεξαγωγής των εμπορικών συναλλαγών μεταξύ των οικείων τρίτων χωρών και της Ένωσης και, αφετέρου, της υπάρξεως πρακτικών, διαδικασιών ή εργασιών για τις οποίες δεν υφίσταται ικανός αποχρών λόγος ή άλλη οικονομική δικαιολογία πλην της επιβολής δασμών αντιντάμπινγκ επί των τροχοφόρων φορείων καταγωγής Κίνας.

Α — *Επί του παραδεκτού της ενστάσεως ελλείψεως νομιμότητας του επίδικου κανονισμού*

32. Προτού κριθεί το κύρος του επίδικου κανονισμού, θεωρώ απαραίτητο να εξεταστεί κατά πόσον η SECO μπορούσε εγκύρως να επικαλεστεί, κατ' ένσταση, την έλλειψη νομιμότητας του κανονισμού ενώπιον του εθνικού δικαστή.

33. Πράγματι, από τη νομολογία που καθιερώθηκε με την απόφαση TWD Textilwerke Deggendorf [19] προκύπτει ότι ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο δεν μπορεί βασίμως να αμφισβητήσει κατ' ένσταση, ενώπιον εθνικού δικαστηρίου, τη νομιμότητα πράξεως της Ένωσης εφόσον είχε δικαίωμα προσβολής της εν λόγω πράξεως με ευθεία προσφυγή ακυρώσεως αλλά άφησε να παρέλθει άπρακτη η σχετική αποσβεστική προθεσμία [20]. Εντούτοις, η αδυναμία αυτή εξαρτάται από τη διαπίστωση ότι είναι πρόδηλο, χωρίς να χωρεί αμφιβολία, το παραδεκτό της προσφυγής ακυρώσεως [21].

34. Κατά πάγια επίσης νομολογία, οι κανονισμοί με τους οποίους θεσπίζονται δασμοί αντιντάμπινγκ, μολονότι έχουν, από τη φύση τους και το περιεχόμενό τους, κανονιστικό χαρακτήρα, καθόσον εφαρμόζονται στο σύνολο των ενδιαφερομένων επιχειρηματιών, μπορεί να αφορούν άμεσα και ατομικά ορισμένους επιχειρηματίες και, μεταξύ άλλων, εκείνες τις επιχειρήσεις εισαγωγής που συνδέονται με επιχειρήσεις εξαγωγής τρίτων χωρών και των οποίων οι τιμές μεταπωλήσεως των οικείων εμπορευμάτων ελήφθησαν υπόψη για την κατασκευή της τιμής εξαγωγής [22].

35. Εντούτοις, από τα στοιχεία της δικογραφίας δεν προκύπτει ότι ο επίδικος κανονισμός θα έπρεπε να θεωρηθεί ότι αφορά άμεσα και ατομικά τη SECO, η οποία ενεργεί ως εισαγωγεύς εγκατεστημένος στην Ένωση, και συνεπώς ότι η SECO θα μπορούσε, χωρίς καμία αμφιβολία, να ασκήσει παραδεκτώς ευθεία προσφυγή ακυρώσεως κατά της εν λόγω πράξεως.

36. Κατά συνέπεια, η SECO, την οποία ο επίδικος κανονισμός αφορά μόνον καθόσον «εμπίπτει, αντικειμενικά, στο πεδίο εφαρμογής» [23] των κανόνων που θεσπίζει ο κανονισμός, υπό την ιδιότητά της ως επιχειρηματίας του εν λόγω τομέα, μπορεί παραδεκτώς να προβάλει, κατ' ένσταση, την έλλειψη νομιμότητας της εν λόγω πράξεως ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, το οποίο μπορεί, κατά συνέπεια, να παραπέμψει το ζήτημα αυτό στο Δικαστήριο στο πλαίσιο της διαδικασίας εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως.

Β — *Επί της ουσίας*

1. Οι παρατηρήσεις των μετεχόντων στη διαδικασία

37. Η SECO υποστηρίζει ότι το Δικαστήριο πρέπει να δώσει καταφατική απάντηση στο υποβληθέν ερώτημα, προβάλλοντας πολλούς λόγους οι οποίοι είναι δυνατόν να συνοψισθούν, εν συντομία, ως ακολούθως.

38. Η μεταβολή των τρόπων διεξαγωγής των συναλλαγών κατά την έννοια του άρθρου 13, παράγραφος 1, του βασικού κανονισμού θα προϋπέθετε μείωση των εισαγωγών από την τρίτη χώρα ως προς την οποία επιβλήθηκε δασμός αντιντάμπινγκ και αντίστοιχη αύξηση των εισαγωγών από την χώρα μέσω της οποίας γίνεται η παράκαμψη, δεδομένου ότι οι δεύτερες θα υποκαθιστούσαν τις πρώτες [24]. Εντούτοις, στην υπό κρίση υπόθεση, είναι προφανές ότι οι εισαγωγές τροχοφόρων φορείων καταγωγής Κίνας δεν υποκαταστάθηκαν από αντίστοιχες εισαγωγές από την Ταϊλάνδη, δεδομένου ότι οι πρώτες διπλασιάστηκαν μεταξύ της περιόδου που καλύπτεται από την αρχική έρευνα και εκείνης που καλύπτεται από την έρευνα περί ενδεχόμενης παρακάμψεως.

19 — C-188/92, EU:C:1994:90.

20 — Σκέψεις 17 και 18.

21 — Βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση Pringle (C-370/12, EU:C:2012:756, σκέψεις 41 και 42).

22 — Βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση Nachi Europe (C-239/99, EU:C:2001:101, σκέψη 21).

23 — Η έκφραση αυτή προέρχεται από την απόφαση Allied Corporation κ.λπ. κατά Επιτροπής (239/82 και 275/82, EU:C:1984:68, σκέψη 15).

24 — Προς στήριξη της επιχειρηματολογίας της, η SECO επικαλείται πολλούς κανονισμούς περί επεκτάσεως δασμών αντιντάμπινγκ, με τους οποίους, κατά τους ισχυρισμούς της, διαπιστώνεται η ύπαρξη υποκαταστάσεως.

39. Επίσης, για την επέκταση δασμού αντιντάμπινγκ πρέπει να υφίσταται παράκαμψη κατά την έννοια του άρθρου 13, παράγραφος 1, του βασικού κανονισμού και, σε περίπτωση διαπιστώσεως διαδικασιών συναρμολογήσεως, πρέπει να συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 13, παράγραφος 2, του εν λόγω κανονισμού. Εντούτοις, ο επίδικος κανονισμός δεν περιέχει καμία λεπτομερή εξήγηση σχετικά με οποιαδήποτε ενέργεια παρακάμψεως ούτε, αν υποτεθεί ότι η ενέργεια παρακάμψεως συνίσταται σε διαδικασίες συναρμολογήσεως που διαπιστώθηκαν κατά την έναρξη της έρευνας, σχετικά με τη συνδρομή των προϋποθέσεων του άρθρου 13, παράγραφος 2, του βασικού κανονισμού.

40. Εξάλλου, τα θεσμικά όργανα της Ένωσης δεν απέδειξαν ότι η μεταβολή των τρόπων διεξαγωγής των συναλλαγών ήταν επαρκώς αιτιολογημένη ή οικονομικώς δικαιολογημένη από μόνη την επιβολή του δασμού αντιντάμπινγκ.

41. Τέλος, τα εν λόγω θεσμικά όργανα δεν απέδειξαν ότι οι επανορθωτικές συνέπειες του δασμού όσον αφορά τις τιμές ή/και τις ποσότητες ομοειδών προϊόντων είχαν εξουδετερωθεί.

42. Οι παρεμβαίνουσες κυβερνήσεις καθώς και το Συμβούλιο και η Επιτροπή αμφισβητούν την ακυρότητα του επίδικου κανονισμού και στηρίζουν την άποψή τους στα ακόλουθα επιχειρήματα.

43. Η Ελληνική Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι το άρθρο 18 του βασικού κανονισμού θεσπίζει τεκμήριο προκειμένου να βοηθηθούν τα θεσμικά όργανα της Ένωσης στη διεξαγωγή της έρευνας κατά της παρακάμψεως, με αποτέλεσμα, ελλείψει συνεργασίας των ενδιαφερομένων μερών, να μπορούν τα θεσμικά όργανα της Ένωσης να χαρακτηρίσουν ως παράκαμψη τη μεταβολή των τρόπων διεξαγωγής των συναλλαγών που επήλθε αμέσως μετά τη θέσπιση του δασμού αντιντάμπινγκ, εκτός αν τα ενδιαφερόμενα μέρη αποδείξουν το αντίθετο.

44. Η Πορτογαλική Κυβέρνηση υποστηρίζει, στο ίδιο πνεύμα, ότι το άρθρο 13 του βασικού κανονισμού πρέπει να ερμηνεύεται με επαρκή ελαστικότητα, όταν δεν υπάρχει συνεργασία εκ μέρους των ενδιαφερομένων μερών, ώστε η έλλειψη συνεργασίας να μην μπορεί από μόνη της να εμποδίσει τη λήψη μέτρων εμπορικής άμυνας. Κατά την άποψή της, λαμβανομένου υπόψη του αντλούμενου από την έλλειψη συνεργασίας των ενδιαφερομένων μερών τεκμηρίου, το οποίο καθιερώνει τόσο το άρθρο 18 του βασικού κανονισμού όσο και το άρθρο VI του παραρτήματος ΙΙ του Κώδικα αντιντάμπινγκ του 1994, η παράκαμψη μπορεί να συναχθεί από τη σημαντική αύξηση που παρατηρείται στις εξαγωγές τροχοφόρων φορείων από την Ταϊλάνδη προς την Ένωση και τη χρονική σύμπτωση της εν λόγω αυξήσεως και της θέσεως σε ισχύ των μέτρων αντιντάμπινγκ που εφαρμόζονται στις εξαγωγές των ίδιων προϊόντων από την Κίνα. Εξάλλου, η πρακτική εφαρμογής του βασικού κανονισμού εκ μέρους της Επιτροπής αποδεικνύει ότι οι κύριες ενδείξεις περί παρακάμψεως προκύπτουν πάντοτε από αιφνίδιες και σημαντικές αυξήσεις των εισαγωγών συγκεκριμένου προϊόντος από μία ή περισσότερες ασυνήθεις προελεύσεις και από χρονική σύμπτωση μεταξύ της εν λόγω αυξήσεως και της εφαρμογής μέτρων αντιντάμπινγκ[25].

45. Το Συμβούλιο και η Επιτροπή υπογραμμίζουν ότι, λόγω της ελλείψεως συνεργασίας των Ταϊλανδών παραγωγών-εξαγωγέων, ο όγκος και η αξία των ταϊλανδικών εξαγωγών τροχοφόρων φορείων καθορίστηκαν με βάση μόνον τα διαθέσιμα στοιχεία, δηλαδή στατιστικά στοιχεία που συγκεντρώθηκαν από τα κράτη μέλη και επεξεργάστηκε η Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 14, παράγραφος 6, του βασικού κανονισμού καθώς και στατιστικά στοιχεία της Eurostat.

25 — Η Πορτογαλική Κυβέρνηση αναφέρει, ως παράδειγμα, τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 14/2012 του Συμβουλίου, της 9ης Ιανουαρίου 2012, για την επέκταση του οριστικού δασμού αντιντάμπινγκ που επιβλήθηκε με τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 511/2010 στις εισαγωγές ορισμένων συρμάτων από μολυβδαίνιο, προέλευσης Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας, στις εισαγωγές ορισμένων συρμάτων από μολυβδαίνιο που αποστέλλονται από τη Μαλαισία, ανεξάρτητα από το εάν δηλώνονται ως προέλευσης Μαλαισίας ή όχι, και για την περάτωση της έρευνας όσον αφορά τις εισαγωγές που αποστέλλονται από την Ελβετία (ΕΕ L 8, σ. 22).

46. Τα εν λόγω όργανα θεωρούν ότι, αφού διαπίστωσαν, βάσει των διαθέσιμων στοιχείων, μεταβολή των τρόπων διεξαγωγής των συναλλαγών, απέδειξαν ότι οι εισαγωγές από την Ταϊλάνδη άρχισαν να αυξάνονται λίγο μετά την επιβολή των δασμών επί των εισαγωγών από την Κίνα και εξηγούν ότι δεν τους παρασχέθηκαν αποδεικτικά στοιχεία ικανά να εξηγήσουν τη σημαντική αυτή αύξηση και, ιδίως, στοιχεία που να υποδηλώνουν ότι υπήρχε πραγματική παραγωγή τροχοφόρων φορείων στην Ταϊλάνδη.

47. Κατά την άποψή τους, σύμφωνα με το άρθρο 13, παράγραφος 1, του βασικού κανονισμού, τα ενδιαφερόμενα μέρη φέρουν το βάρος αποδείξεως της υπάρξεως αποχρώντος λόγου ή οικονομικής δικαιολογίας για τη μεταβολή των τρόπων διεξαγωγής των εμπορικών συναλλαγών. Εξάλλου, το Δικαστήριο έχει επιβεβαιώσει την εν λόγω προσέγγιση με την απόφασή του Brother International [26].

48. Το Συμβούλιο και η Επιτροπή υποστηρίζουν, εξάλλου, ότι ο βασικός κανονισμός δεν τους παρέχει εξουσία να υποχρεώσουν τις επιχειρήσεις τις οποίες αφορά η έρευνα να συμμετάσχουν σε αυτή ή να παράσχουν πληροφορίες.

49. Τα εν λόγω όργανα, ενώ παραδέχονται ότι κλασική περίπτωση παρακάμψεως είναι η μείωση των εξαγωγών που προέρχονται από τη χώρα ως προς την οποία επιβάλλονται μέτρα αντιντάμπινγκ και η αντίστοιχη αύξηση των εξαγωγών που προέρχονται από τη χώρα μέσω της οποίας γίνεται η παράκαμψη, υποστηρίζουν ότι η συνδρομή μιας τέτοιας περιπτώσεως δεν αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση για τη θέσπιση μέτρων για την αποτροπή παρακάμψεως, δεδομένου ότι ούτε το άρθρο 13, παράγραφος 1, του βασικού κανονισμού ούτε η νομολογία απαιτούν την απόδειξη υποκαταστάσεως των πρώτων εξαγωγών από τις δεύτερες.

50. Η Επιτροπή διευκρινίζει ότι διέθετε επίσημες εμπορικές στατιστικές προερχόμενες από την Ταϊλανδική Κυβέρνηση, από τις οποίες προέκυπτε ότι οι εισαγωγές βασικών στοιχείων των τροχοφόρων φορείων από την Κίνα προς την Ταϊλάνδη είχαν αιφνιδίως αυξηθεί κατά τη διάρκεια της περιόδου μεταξύ του έτους 2005 και του έτους 2007, δηλαδή ότι από 77 τόννους κατά την περίοδο από τον Αύγουστο έως τον Δεκέμβριο 2004 ανήλθαν σε 1 271 τόννους κατά την περίοδο από τον Αύγουστο έως τον Δεκέμβριο 2007.

51. Προσθέτει ότι, λαμβανομένης υπόψη της ελλείψεως συνεργασίας των ενδιαφερομένων επιχειρήσεων, της ήταν αδύνατον να λάβει ακριβέστερες πληροφορίες όσον αφορά τον τρόπο με τον οποίο τα βασικά στοιχεία των τροχοφόρων φορείων μετατρέπονταν σε τελικά προϊόντα τροχοφόρων φορείων στην Ταϊλάνδη.

52. Η Επιτροπή υποστηρίζει επίσης ότι οι όροι «πρακτική», «διαδικασία» ή «εργασία», που απαντούν στο άρθρο 13, παράγραφος 1, του βασικού κανονισμού, δεν συνιστούν αυτοτελές κριτήριο παρακάμψεως, τουλάχιστον σε περίπτωση αρνήσεως συνεργασίας, και ότι εναπόκειτο στους Ταϊλανδούς εξαγωγείς να αποδείξουν ότι η αιφνίδια αύξηση των εισαγωγών βασικών στοιχείων από την Κίνα και η παράλληλη αιφνίδια αύξηση των εξαγωγών τροχοφόρων φορείων προς την Ένωση εξηγούνται από αποχρώντα λόγο ή άλλη οικονομική δικαιολογία, πλην της επιβολής του δασμού αντιντάμπινγκ. Εξάλλου, ο εν λόγω κανόνας κατανομής του βάρους αποδείξεως ενισχύεται από την απόφαση Brother International [27], έστω και αν η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι η εν λόγω απόφαση δεν αφορά τη νομιμότητα κανονισμού περί επεκτάσεως των δασμών αντιντάμπινγκ.

26 — C-26/88, EU:C:1989:637.

27 — EU:C:1989:637.

2. Εκτίμηση

α) Επί της εκτάσεως της εκτιμήσεως του κύρους του κανονισμού

53. Πρέπει να επισημανθεί ότι, όπως προκύπτει από την απόφαση περί παραπομπής, το Finanzgericht Hamburg έκρινε αναγκαίο να ζητήσει με το ερώτημά του από το Δικαστήριο να ελέγξει το κύρος του επίδικου κανονισμού αποκλειστικώς και μόνον υπό το πρίσμα των δύο από τα τέσσερα στοιχεία που συνιστούν την παράκαμψη, κατά την έννοια του άρθρου 13, παράγραφος 1, του βασικού κανονισμού, δηλαδή, αφενός υπό το πρίσμα της μεταβολής των τρόπων διεξαγωγής των εμπορικών συναλλαγών μεταξύ των τρίτων χωρών και της Ένωσης και, αφετέρου, υπό το πρίσμα της υπάρξεως πρακτικών, διαδικασιών ή εργασιών, για τις οποίες δεν υφίσταται αποχρών λόγος ή άλλη οικονομική δικαιολογία, πλην της θεσπίσεως του δασμού αντιντάμπινγκ. Εντούτοις, η SECO καλεί το Δικαστήριο να επεκτείνει τον έλεγχό του στην εξέταση του ζητήματος κατά πόσον τα θεσμικά όργανα της Ένωσης απέδειξαν ότι είχαν εξουδετερωθεί οι επανορθωτικές συνέπειες του δασμού όσον αφορά τις τιμές ή/και τις ποσότητες του ομοειδούς προϊόντος.

54. Κατά πάγια νομολογία, που απηχεί την αρχή σύμφωνα με την οποία εναπόκειται αποκλειστικώς στο εθνικό δικαστήριο, το οποίο έχει επιληφθεί της διαφοράς και φέρει την ευθύνη της δικαστικής αποφάσεως που πρόκειται να εκδοθεί, να εκτιμήσει, λαμβανομένων υπόψη των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της υποθέσεως που εκκρεμεί ενώπιόν του, τόσο το αν η έκδοση προδικαστικής αποφάσεως είναι αναγκαία προκειμένου να μπορέσει να εκδώσει τη δική του απόφαση όσο και το αν τα ερωτήματα που υποβάλλει στο Δικαστήριο είναι λυσιτελή. Παρέλκει η εξέταση του κύρους πράξεως της Ένωσης υπό το πρίσμα λόγων των οποίων δεν κάνει μνεία το αιτούν δικαστήριο, όπως αυτοί που προβάλλουν οι διάδικοι στην υπόθεση της κύριας δίκης[28].

55. Υπό τις συνθήκες αυτές, όταν το εθνικό δικαστήριο περιορίζει τους λόγους υπό το πρίσμα των οποίων θέλει να ελεγχθεί το κύρος διατάξεως του δικαίου της Ένωσης, ο έλεγχος που ασκεί το Δικαστήριο στο πλαίσιο της αιτήσεως εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως σχετικά με το κύρος της διατάξεως πρέπει να περιορίζεται στην εξέταση των λόγων αυτών, με την επιφύλαξη ενδεχόμενης εξετάσεως αυτεπαγγέλτως ενός λόγου δημοσίας τάξεως.

56. Συνεπώς, το Δικαστήριο δεν θα πρέπει να εκτιμήσει τους λόγους ακυρότητας του επίδικου κανονισμού που επικαλείται η SECO στις παρατηρήσεις της και οι οποίοι αντλούνται από παράβαση του άρθρου 13, παράγραφος 1, του βασικού κανονισμού και της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως, υπό την έννοια ότι τα θεσμικά όργανα της Ένωσης δεν κατόρθωσαν να αποδείξουν ότι οι επανορθωτικές συνέπειες του δασμού αντιντάμπινγκ που επιβλήθηκε στις εισαγωγές από την Κίνα εξουδετερώθηκαν όσον αφορά τις τιμές ή/και τις ποσότητες από τις εισαγωγές από την Ταϊλάνδη.

28 — Βλ., συναφώς, αποφάσεις Ordre des barreaux francophones et germanophone κ.λπ. (C-305/05, EU:C:2007:383, σκέψεις 17 έως 19)· Nuova Agricast (C-390/06, EU:C:2008:224, σκέψεις 43 και 44), καθώς και Hoesch Metals and Alloys (C-373/08, EU:C:2010:68, σκέψεις 59 και 60). Αυτός ο περιορισμός του ελέγχου του κύρους εξηγείται όχι μόνον από τον ίδιο τον σκοπό του συστήματος συνεργασίας μεταξύ του Δικαστηρίου και των εθνικών δικαστηρίων που καθιερώνει το άρθρο 267 ΣΛΕΕ, αλλά επίσης, όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας Poiares Maduro στο σημείο 23 των προτάσεών του επί της υποθέσεως Arcelor Atlantique et Lorraine κ.λπ. (C-127/07, EU:C:2008:292), και από τον σεβασμό της αποστολής που ασκεί, ως δικαστής της Ένωσης, ο εθνικός δικαστής, ο οποίος έχει την εξουσία να εξετάζει τη νομιμότητα των πράξεων της Ένωσης, ενώ μόνον η αρμοδιότητα διαπιστώσεως της ακυρότητας ανήκει αποκλειστικώς στο Δικαστήριο.

β) Επί του κύρους του επίδικου κανονισμού

i) Οι γενικές παρατηρήσεις σχετικά με τις συνέπειες αρνήσεως συνεργασίας των ενδιαφερομένων μερών

57. Πριν τη λεπτομερέστερη εξέταση των λόγων για τους οποίους το αιτούν δικαστήριο αμφιβάλλει σχετικά με το κύρος του επίδικου κανονισμού, πρέπει να εξεταστεί το ζήτημα των συνεπειών που είναι δυνατόν να προκληθούν από την άρνηση συνεργασίας των ενδιαφερομένων μερών, συνέπειες από τις οποίες αντλούν επιχειρήματα η Ελληνική και η Πορτογαλική Κυβέρνηση καθώς και το Συμβούλιο και η Επιτροπή, προκειμένου να υποστηρίξουν, ειδικότερα, ότι είναι δυνατόν να χρησιμοποιηθούν μόνον τα διαθέσιμα στοιχεία και ότι τα απαιτούμενα από το άρθρο 13, παράγραφος 1, του βασικού κανονισμού στοιχεία που συνιστούν την παράκαμψη πρέπει, στην περίπτωση αυτή, να ερμηνεύονται με μεγαλύτερη ελαστικότητα.

58. Ο βασικός κανονισμός αφιερώνει στην άρνηση συνεργασίας ειδικό άρθρο, ήτοι το άρθρο 18, που μεταφέρει στο δίκαιο της Ένωσης το περιεχόμενο του σημείου 6.8, καθώς και του παραρτήματος II του κώδικα αντιντάμπινγκ του 1994 και, επομένως, πρέπει να ερμηνεύεται, κατά το δυνατόν, υπό το πρίσμα των διατάξεων αυτών [29].

59. Το άρθρο 18 του βασικού κανονισμού περιέχει έξι παραγράφους που αφορούν, αντιστοίχως, τις περιπτώσεις στις οποίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν τα διαθέσιμα στοιχεία αντί για τα στοιχεία ενός ή περισσοτέρων ενδιαφερομένων μερών, την έλλειψη παροχής απαντήσεως υπό μηχανογραφημένη μορφή, τις περιπτώσεις στις οποίες προσκομίστηκαν οι πληροφορίες, αλλά δεν είναι ενδεχομένως άρτιες από κάθε άποψη, τις περιπτώσεις στις οποίες δεν γίνονται δεκτά τα στοιχεία που προσκόμισε το ένα μέρος, τους ελέγχους που είναι απαραίτητοι όταν τα συμπεράσματα στηρίζονται στα διαθέσιμα στοιχεία και, τέλος, την περίπτωση στην οποία ένα ενδιαφερόμενο μέρος αρνείται να συνεργασθεί.

60. Δύο παράγραφοι χρήζουν ιδιαίτερης προσοχής.

61. Πρώτον, το άρθρο 18, παράγραφος 1, του βασικού κανονισμού προβλέπει ρητώς ότι, όταν ένα ενδιαφερόμενο μέρος αρνείται την πρόσβαση σε απαραίτητες πληροφορίες, δεν τις παρέχει εντός των προβλεπομένων προθεσμιών ή παρεμποδίζει σημαντικά την έρευνα, επιτρέπεται να συνάγονται προσωρινά ή τελικά συμπεράσματα, είτε καταφατικά είτε αποφατικά, με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία.

62. Δεύτερον, το άρθρο 18, παράγραφος 6, του βασικού κανονισμού ορίζει ότι, αν ένα ενδιαφερόμενο μέρος αρνείται να συνεργασθεί ή συνεργάζεται μεν, αλλά μόνον εν μέρει και με τον τρόπο αυτό εμποδίζεται η πρόσβαση σε χρήσιμες πληροφορίες, το τελικό αποτέλεσμα ενδέχεται να είναι λιγότερο ευνοϊκό για το εν λόγω μέρος από ό,τι θα ήταν αν είχε δεχθεί να συνεργασθεί.

63. Εάν η πρώτη διάταξη προβλέπει σαφή λύση, ως προς τη δεύτερη είναι δυσκολότερη μια μονοσήμαντη ερμηνεία. Κατά την άποψή μου, από τη συνδυασμένη εφαρμογή των εν λόγω διατάξεων, είναι δυνατόν να αντληθούν τρεις συνέπειες από την άρνηση συνεργασίας των ενδιαφερομένων ή οικείων μερών. Η πρώτη αφορά τη δυνατότητα των θεσμικών οργάνων της Ένωσης να στηριχθούν αποκλειστικά και μόνο στα διαθέσιμα στοιχεία, ενώ η δεύτερη αφορά τη δυνατότητα των εν λόγω οργάνων να συναγάγουν από τα εν λόγω στοιχεία τεκμήρια στηριζόμενα σε εύλογη πιθανολόγηση. Η τρίτη συνέπεια που μπορεί να αντληθεί από την άρνηση συνεργασίας αφορά, τέλος, τον περιορισμό της εντάσεως του δικαστικού ελέγχου.

29 — Βλ., σχετικά με τον εν λόγω ερμηνευτικό κανόνα, μεταξύ άλλων, την απόφαση Petrotub και Republica (C-76/00 P, EU:C:2003:4, σκέψη 56). Βλ., επίσης, σχετικά με την εφαρμογή του εν λόγω κανόνα στην ειδική περίπτωση της ερμηνείας του άρθρου 18 του βασικού κανονισμού, απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου Sun Sang Kong Yuen Shoes Factory κατά Συμβουλίου (T-409/06, EU:T:2010:69, σκέψη 103).

– Η δυνατότητα των θεσμικών οργάνων της Ένωσης να στηριχθούν αποκλειστικά και μόνο στα διαθέσιμα στοιχεία

64. Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, μολονότι σύμφωνα με τα προβλεπόμενα για την αποτροπή παρακάμψεως στο άρθρο 13, παράγραφος 3, του βασικού κανονισμού εναπόκειται στην Επιτροπή να κινήσει και ακολούθως να ολοκληρώσει, εντός προθεσμίας εννέα μηνών, έρευνα για να διαπιστωθεί κατά πόσον έχουν τελικώς εξακριβωθεί τα πραγματικά περιστατικά που αναφέρονται στην καταγγελία, ο βασικός κανονισμός δεν απονέμει στην Επιτροπή καμία εξουσία έρευνας που να της επιτρέπει να εξαναγκάζει τους παραγωγούς ή εξαγωγείς τους οποίους αφορά η καταγγελία να συμμετέχουν στην έρευνα ή να παρέχουν πληροφορίες, με αποτέλεσμα το Συμβούλιο και η Επιτροπή να εξαρτώνται από την εκούσια συνεργασία των ενδιαφερομένων επιχειρήσεων όσον αφορά την παροχή των αναγκαίων στοιχείων εντός των τασσομένων προθεσμιών [30].

65. Στο πλαίσιο αυτό, το άρθρο 18, παράγραφος 1, του βασικού κανονισμού, επιτρέποντας τη συναγωγή συμπερασμάτων βάσει των διαθέσιμων στοιχείων, εκφράζει αναμφίβολα την πρόθεση του νομοθέτη της Ένωσης να απλοποιήσει το βάρος αποδείξεως που φέρουν το Συμβούλιο και η Επιτροπή όταν αντιμετωπίζουν υλικά εμπόδια οφειλόμενα στην κακοπιστία των ενδιαφερομένων επιχειρήσεων.

66. Επιβάλλεται, εντούτοις, η επισήμανση ότι η δυνατότητα των θεσμικών οργάνων της Ένωσης να χρησιμοποιήσουν τα διαθέσιμα στοιχεία όταν μια επιχείρηση αρνείται να συνεργασθεί ή προσκομίζει ψευδή ή παραπλανητικά στοιχεία περιορίζεται από την κατά το άρθρο 18, παράγραφος 5, του βασικού κανονισμού υποχρέωση ελέγχου των εν λόγω πληροφοριών με βάση άλλες διαθέσιμες πηγές πληροφόρησης.

67. Η σημασία αυτής της απαιτήσεως προσεκτικής χρησιμοποιήσεως των εν λόγω στοιχείων, που μπορεί να θεωρηθεί ότι απορρέει από την αρχή της χρηστής διοικήσεως [31], είναι μεγαλύτερη λόγω του ότι η άρνηση συνεργασίας των ενδιαφερομένων επιχειρήσεων φαίνεται να επιτρέπει στα θεσμικά όργανα της Ένωσης όχι μόνον να προβαίνουν σε πραγματικές διαπιστώσεις βάσει ελλιπών στοιχείων, αλλά και να συνάγουν από τις διαπιστώσεις αυτές τεκμαιρόμενα πραγματικά περιστατικά που καθιστούν δυνατή την απόδειξη της συνδρομής των πραγματικών περιστατικών που συνιστούν την παράκαμψη κατά την έννοια του άρθρου 13, παράγραφος 1, του βασικού κανονισμού.

– Η δυνατότητα των θεσμικών οργάνων της Ένωσης να συνάγουν από τα διαθέσιμα στοιχεία κατά τεκμήριο συμπεράσματα που στηρίζονται σε εύλογη πιθανολόγηση

68. Από το γράμμα του άρθρου 18 του βασικού κανονισμού προκύπτει αναμφισβήτητα ότι ο νομοθέτης της Ένωσης δεν θέλησε να θεσπίσει τεκμήριο εκ του νόμου που να επιτρέπει την ευθεία συναγωγή της υπάρξεως παρακάμψεως από την άρνηση συνεργασίας των ενδιαφερομένων ή οικείων μερών και, συνεπώς, να απαλλάσσει τα θεσμικά όργανα της Ένωσης από κάθε ανάγκη αποδείξεως.

69. Εντούτοις, λαμβανομένων υπόψη της δυνατότητας συναγωγής ακόμη και τελικών συμπερασμάτων βάσει των διαθέσιμων στοιχείων και της μεταχειρίσεως του μέρους που αρνείται να συνεργασθεί ή συνεργάζεται μόνον εν μέρει κατά τρόπο λιγότερο ευνοϊκό από ό,τι αν είχε συνεργασθεί, είναι, κατά την άποψή μου, εξίσου προφανές ότι επιτρέπεται στα θεσμικά όργανα της Ένωσης να συνάγουν από την ευθεία απόδειξη των πραγματικών περιστατικών που μπόρεσαν να εξακριβώσουν βάσει των στοιχείων που διέθεταν την έμμεση απόδειξη των πραγματικών περιστατικών που παραμένουν άγνωστα συνεπεία της αρνήσεως συνεργασίας των μερών. Με άλλα λόγια, το άρθρο 18 του βασικού κανονισμού επιτρέπει στα θεσμικά όργανα της Ένωσης να στηρίζονται σε τεκμήρια, εφόσον υφίσταται

30 — Βλ., συναφώς, απόφαση Transnational Company «Kazchrome» και ENRC Marketing κατά Συμβουλίου (T-192/08, EU:T:2011:619, σκέψη 272).

31 — Βλ., συναφώς, Stanbrook, C., και Bentley, P., *Dumping and subsidies — The Law and Procedures Governing the Imposition of Anti-dumping and Countervailing Duties in the European Community*, 3η έκδ., Kluwer Law International, Λονδίνο, 1996, σ. 168.

λογική και εύλογη σχέση μεταξύ των αποδειχθέντων πραγματικών περιστατικών και των πραγματικών περιστατικών που παραμένουν άγνωστα. Το να απαγορευθεί στα εν λόγω θεσμικά όργανα να επικαλούνται τέτοιου είδους τεκμήρια θα ισοδυναμούσε με δημιουργία ανυπέρβλητου εμποδίου για τη λήψη μέτρων κατά της παρακάμψεως σε περίπτωση αρνήσεως συνεργασίας εκ μέρους των ενδιαφερομένων επιχειρήσεων.

70. Κατά συνέπεια, θεωρώ ότι η πρακτική των θεσμικών οργάνων της Ένωσης να στηρίζονται σε τεκμήρια σε περίπτωση αρνήσεως συνεργασίας εκ μέρους των ενδιαφερομένων ή οικείων μερών είναι απολύτως σύμφωνη προς τη ρύθμιση.

71. Η πρακτική αυτή ακολουθείται, βεβαίως, υπό τον έλεγχο του δικαστή της Ένωσης, έστω και αν ο έλεγχος αυτός έχει ορισμένα όρια.

– Ο περιορισμός της εντάσεως του δικαστικού ελέγχου επί των πράξεων που εκδίδουν τα θεσμικά όργανα της Ένωσης

72. Η υπό κρίση αίτηση, με την οποία ζητείται η εκτίμηση του κύρους κανονισμού, υποχρεώνει το Δικαστήριο να ελέγξει τη νομιμότητα του επίδικου κανονισμού υπό το πρίσμα του σκεπτικού του αιτούντος δικαστηρίου, γεγονός που θέτει το ζήτημα της εκτάσεως του δικαστικού ελέγχου των μέτρων αντιντάμπινγκ που λαμβάνει του Συμβούλιο και, ειδικότερα, των κανονισμών περί επεκτάσεως των μέτρων αυτών.

73. Σε μια περίπτωση όπως αυτή της διαφοράς της κύριας δίκης, δύο λόγοι δικαιολογούν τον περιορισμό του δικαστικού ελέγχου.

74. Ο πρώτος περιορισμός αναφέρεται στον οικείο τομέα.

75. Ως προς το ζήτημα αυτό, από πάγια νομολογία προκύπτει ότι, στον τομέα της κοινής εμπορικής πολιτικής και ειδικότερα των μέτρων εμπορικής άμυνας, τα θεσμικά όργανα της Ένωσης διαθέτουν ευρεία εξουσία εκτιμήσεως λόγω της πολυπλοκότητας των οικονομικών, πολιτικών και νομικών καταστάσεων που πρέπει να εξετάζουν. Κατά συνέπεια, ο δικαιοδοτικός έλεγχος των εκτιμήσεων των εν λόγω οργάνων περιορίζεται στην εξακρίβωση του αν τηρήθηκαν οι διαδικαστικοί κανόνες, του αν είναι ακριβή τα πραγματικά περιστατικά στα οποία στηρίχθηκε η αμφισβητούμενη επιλογή και του αν υπήρξε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως των περιστατικών αυτών ή κατάχρηση εξουσίας[32].

76. Έτσι, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι η επιλογή μεταξύ διαφόρων μεθόδων υπολογισμού του περιθωρίου ντάμπινγκ ή του δασμού αντιντάμπινγκ[33], η εκτίμηση της κανονικής αξίας προϊόντος ή η επιλογή της χώρας αναφοράς προκειμένου να καθοριστεί η αξία αυτή όταν τα προϊόντα προέρχονται από χώρα που δεν έχει οικονομία της αγοράς[34], η εκτίμηση της επιρροής που ασκούν οι εισαγωγές που αποτελούν αντικείμενο ντάμπινγκ στην κατάσταση της βιομηχανίας της Ένωσης[35], ο καθορισμός της περιόδου που πρέπει να ληφθεί υπόψη για την αποτίμηση της ζημίας[36], ή ακόμη το ζήτημα αν το συμφέρον της Ένωσης καθιστά αναγκαία μια ενέργεια της Ένωσης[37] προϋποθέτουν την εκτίμηση περιπλόκων οικονομικών καταστάσεων.

77. Ο δεύτερος περιορισμός απορρέει από τη συμπεριφορά των ενδιαφερομένων μερών.

32 — Βλ. απόφαση Συμβούλιο και Επιτροπή κατά Interpipe Niko Tube και Interpipe NTRP (C-191/09 P και C-200/09 P, EU:C:2012:78, σκέψη 63 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

33 — Βλ. απόφαση Minolta Camera κατά Συμβουλίου (C-178/87, EU:C:1992:112, σκέψη 41).

34 — Βλ. απόφαση Nölle (C-16/90, EU:C:1991:402, σκέψη 11).

35 — Βλ. απόφαση Ikea Wholesale (C-351/04, EU:C:2007:547, σκέψεις 61 έως 63).

36 — Βλ. απόφαση Nakajima κατά Συμβουλίου (C-69/89, EU:C:1991:186, σκέψη 86).

37 — Βλ. απόφαση Sharp Corporation κατά Συμβουλίου (C-179/87, EU:C:1992:113, σκέψη 58).

78. Κατά την άποψή μου, σε περίπτωση αρνήσεως συνεργασίας εκ μέρους των ενδιαφερομένων μερών, ο έλεγχος του δικαστή της Ένωσης επί της αποφάσεως του Συμβουλίου πρέπει να περιορίζεται στην εξακρίβωση της ελλείψεως πρόδηλης πλάνης εκτιμήσεως κατά τη επιλογή και τη χρησιμοποίηση των διαθέσιμων στοιχείων και κατά την προσφυγή σε τεκμήρια στηριζόμενα σε εύλογη πιθανολόγηση.

79. Με άλλα λόγια, από το γεγονός ότι η άρνηση συνεργασίας επιτρέπει στα θεσμικά όργανα της Ένωσης, ελλείψει πραγματικής βεβαιότητας, που είναι αδύνατον να επιτευχθεί, να στηρίζονται σε ισχυρή πιθανολόγηση προκύπτει μετάθεση του αντικειμένου του δικαστικού ελέγχου που πρέπει να αφορά τον πιθανό χαρακτήρα των τεκμηρίων που άντλησαν τα θεσμικά όργανα της Ένωσης από τα διαθέσιμα στοιχεία.

80. Κατά την πάγια νομολογία τους, σύμφωνα με την οποία ένα τεκμήριο, έστω και αν είναι δύσκολο να ανατραπεί, παραμένει εντός αποδεκτών ορίων εφόσον είναι ανάλογο προς τον επιδιωκόμενο σκοπό, εφόσον υπάρχει η δυνατότητα ανταποδείξεως και διασφαλίζονται τα δικαιώματα άμυνας[38], τα δικαστήρια της Ένωσης καλούνται, τελικώς, να ασκήσουν έλεγχο αναλογικότητας όσον αφορά την εύλογη προσφυγή σε τεκμήρια.

81. Αυτόν τον έλεγχο προτείνω στο δικαστήριο να ασκήσει επί του επίδικου κανονισμού, υπό το πρίσμα των λόγων ακυρότητας που επισημαίνει το αιτούν δικαστήριο.

ii) Η εξέταση των λόγων ακυρότητας

82. Πρέπει να εξακριβωθεί κατά πόσον το Συμβούλιο υπέπεσε σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως, διαπιστώνοντας την ύπαρξη μεταβολής των τρόπων διεξαγωγής εμπορικών συναλλαγών μεταξύ τρίτων χωρών και της Ένωσης, απορρέουσας από πρακτική, διαδικασία ή εργασία για την οποία δεν υφίστατο αποχρών λόγος ή άλλη οικονομική δικαιολογία, πλην της επιβολής του δασμού αντιντάμπινγκ.

83. Πρώτον, φρονώ ότι το Συμβούλιο, διαπιστώνοντας την ύπαρξη μεταβολής των τρόπων διεξαγωγής εμπορικών συναλλαγών μεταξύ των οικείων τρίτων χωρών και της Ένωσης, δεν παρέβη το άρθρο 13, παράγραφος 1, του βασικού κανονισμού ούτε υπέπεσε σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως.

84. Από τα διαθέσιμα στοιχεία προέκυπτε ότι οι εισαγωγές τροχοφόρων φορείων προελεύσεως Ταϊλάνδης ανήλθαν από 7 458 το 2005 σε 64 706 το 2007, σημειώνοντας αύξηση 868 %, πριν μειωθούν εκ νέου σε 42 056 κατά τη διάρκεια της διαδικασίας έρευνας, σημειώνοντας πάντως, με τον τρόπο αυτό, αύξηση 564 % σε σχέση με το 2005.

85. Κατά συνέπεια, φρονώ ότι το Συμβούλιο κατέληξε στον χαρακτηρισμό της μεταβολής των τρόπων διεξαγωγής των εμπορικών συναλλαγών βάσει της απλής διαπιστώσεως της υπάρξεως αλματώδους αυξήσεως των εισαγωγών από την Ταϊλάνδη μετά τη θέσπιση των δασμών αντιντάμπινγκ, η οποία διατηρήθηκε κατά τη διάρκεια της περιόδου έρευνας, έστω και σε χαμηλότερο επίπεδο, αφού ο αριθμός των τροχοφόρων φορείων που εισήχθησαν από την Ταϊλάνδη παρέμεινε, κατά την εν λόγω περίοδο, δυσανάλογος σε σχέση με τον αριθμό των τροχοφόρων φορείων που εισήχθησαν πριν τη θέσπιση των δασμών.

38 — Βλ. απόφαση Elf Aquitaine κατά Επιτροπής (C-521/09 P, EU:C:2011:620, σκέψη 62 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

86. Η διαπίστωση ταυτόχρονης αυξήσεως των εισαγωγών τροχοφόρων φορείων από την Κίνα δεν μπορεί να θέσει εν αμφιβόλω την προαναφερθείσα εκτίμηση. Μολονότι, όπως ορθά επισημαίνει το αιτούν δικαστήριο, παρίσταται ανακριβής η διαλαμβανόμενη στην αιτιολογική σκέψη 20 του επίδικου κανονισμού διαπίστωση «διατηρήσεως» των εξαγωγών από την Κίνα, δεδομένου ότι οι εν λόγω εξαγωγές αντιθέτως αυξήθηκαν μεταξύ του έτους 2005 και της περιόδου έρευνας, η αύξηση αυτή, αν και σημαντική, δεν συγκρίνεται με την αλματώδη αύξηση που γνώρισαν οι εισαγωγές τροχοφόρων φορείων από την Ταϊλάνδη αμέσως μετά τη θέσπιση των δασμών αντιντάμπινγκ.

87. Πρέπει, συναφώς, να υπογραμμιστεί ότι ο ορισμός της παρακάμψεως διατυπώνεται στο άρθρο 13, παράγραφος 1, του βασικού κανονισμού με πολύ γενικούς όρους που αφήνουν ευρύ περιθώριο διακριτικής ευχέρειας στα θεσμικά όργανα της Ένωσης και ότι, ειδικότερα, ουδόλως διευκρινίζονται η φύση και οι λεπτομέρειες της «μεταβολής των τρόπων διεξαγωγής εμπορικών συναλλαγών μεταξύ τρίτων χωρών και της [Ένωσης]» [39]. Όπως ορθά επισημαίνουν το Συμβούλιο και η Επιτροπή, ο ευρύς αυτός ορισμός δεν προϋποθέτει την υποκατάσταση των εισαγωγών από τη χώρα ως προς την οποία επιβάλλεται δασμός αντιντάμπινγκ από τις εισαγωγές από τη χώρα μέσω της οποίας γίνεται η παράκαμψη.

88. Δεύτερον, εκτιμώ ότι, ελλείψει συνεργασίας των ενδιαφερομένων μερών, η διαπιστωθείσα χρονική σύμπτωση μεταξύ της μεταβολής των τρόπων διεξαγωγής των εμπορικών συναλλαγών και της επιβολής των δασμών αντιντάμπινγκ καθώς και η έλλειψη κάθε αποδεικτικού στοιχείου για την άσκηση δραστηριοτήτων κατασκευής του προϊόντος που αποτελεί το αντικείμενο της έρευνας στην οικεία τρίτη χώρα ευλόγως οδήγησαν σε πιθανολόγηση της υπάρξεως πρακτικής, διαδικασίας ή εργασίας για την οποία δεν υφίσταται αποχρών λόγος ή άλλη οικονομική δικαιολογία, πλην της επιβολής των δασμών αντιντάμπινγκ.

89. Η εν λόγω χρονική σύμπτωση αποτελεί από μόνη της τεκμήριο, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να προβληθεί κατά του Συμβουλίου η αιτίαση ότι δεν χαρακτήρισε με μεγαλύτερη ακρίβεια τις πρακτικές, διαδικασίες ή εργασίες που επέφεραν μεταβολή των τρόπων διεξαγωγής των εμπορικών συναλλαγών, μολονότι δυστυχώς αυτό δεν επανέλαβε, στις αιτιολογικές σκέψεις του επίδικου κανονισμού, ορισμένα διαθέσιμα στοιχεία που αφορούσαν, μεταξύ άλλων, τις εισαγωγές βασικών στοιχείων τροχοφόρων φορείων από την Λαϊκή Δημοκρατία της Κίνας στην Ταϊλάνδη [40].

90. Μολονότι η απόφαση Brother International [41] αφορά τομέα διαφορετικό από αυτόν των μέτρων κατά της παρακάμψεως των δασμών αντιντάμπινγκ, η συλλογιστική που προτείνω στο Δικαστήριο να ακολουθήσει νομίζω πως επιβεβαιώνεται από την προσέγγιση που επιδέχεται η εν λόγω απόφαση, από την οποία μπορεί να συναχθεί εξ αντιδιαστολής ότι η μεταφορά της συναρμολογήσεως από τη χώρα κατασκευής των εξαρτημάτων σε άλλη χώρα αρκεί, αυτή και μόνο, για να δικαιολογήσει το κατά τεκμήριο συμπέρασμα ότι η εν λόγω μεταφορά είχε ως μόνο σκοπό την παράκαμψη των εφαρμοστέων διατάξεων, εφόσον υφίσταται χρονική σύμπτωση μεταξύ της ενάρξεως της ισχύος της σχετικής ρυθμίσεως και της μεταφοράς της συναρμολογήσεως [42].

91. Επιπλέον, αντίθετα προς ό,τι υποστηρίζει η SECO, δεν θεωρώ ότι μπορεί να προβληθεί κατά του Συμβουλίου η αιτίαση ότι δέχτηκε την ύπαρξη διαδικασιών συναρμολογήσεως χωρίς να διαπιστώσει ότι πληρούσαν τις απαιτήσεις του άρθρου 13, παράγραφος 2, του βασικού κανονισμού. Στις αιτιολογικές σκέψεις 4 και 21 του επίδικου κανονισμού υπενθυμίζεται ότι τα στοιχεία που είχε στη διάθεσή της η Επιτροπή την εποχή της έναρξης της έρευνας υποδήλωναν μάλλον ότι εκτελούνταν

39 — Πολλοί σχολιαστές υπογράμμισαν την ιδιαίτερη ευρύτητα των όρων του άρθρου 13, παράγραφος 1, του βασικού κανονισμού. Βλ., μεταξύ άλλων, Van Bael & Bellis, *Anti-Dumping and other Trade Protection Laws of the EC*, 4η έκδ., Kluwer Law International, La Haye, 2004, που επισημαίνουν ότι η εν λόγω διάταξη «is intended to catch all forms of circumvention» (σ. 485). Βλ., επίσης, Yu, Y., «Circumvention and anti-circumvention measures — The impact on anti-dumping practice in international trade», Kluwer Law International, 2008, που χαρακτηρίζει τον ορισμό της παρακάμψεως στο δίκαιο της Ένωσης ως «catchall definition» (σ. 22).

40 — Βλ. παρατηρήσεις της Επιτροπής (σημείο 12 και παράρτημα Κ.1).

41 — EU:C:1989:637.

42 — Σκέψη 28.

εκτεταμένες εργασίες συναρμολόγησης στην Ταϊλάνδη, στην αιτιολογική όμως σκέψη 11 του επίδικου κανονισμού διευκρινίζεται ότι, λόγω της αρνήσεως συνεργασίας των Ταϊλανδών παραγωγών-εξαγωγέων τροχοφόρων φορείων, η Επιτροπή δεν ήταν σε θέση να καθορίσει τη φύση των εισαγωγών που αποστέλλονταν από την Ταϊλάνδη. Κατά συνέπεια, δεν κατέστη δυνατόν να επαληθευθεί η αρχική υπόθεση, σχετικά με τις εργασίες συναρμολογήσεως. Ακόμη και αν υποτεθεί ότι είχε επαληθευθεί η εν λόγω υπόθεση, η αδυναμία αποδείξεως των πραγματικών περιστατικών λόγω της αρνήσεως συνεργασίας εκ μέρους των ενδιαφερομένων μερών θα δικαιολογούσε, σε κάθε περίπτωση, την εφαρμογή τεκμηρίου όσον αφορά τη συνδρομή των προϋποθέσεων που προβλέπονται στο άρθρο 13, παράγραφος 2, του βασικού κανονισμού [43].

92. Υπό τις συνθήκες αυτές, το Συμβούλιο, εκδίδοντας τον επίδικο κανονισμό, δεν φαίνεται να υπέπεσε σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως των πραγματικών περιστατικών.

93. Πρέπει να προστεθεί ότι από κανένα στοιχείο δεν προκύπτει ότι τα θεσμικά όργανα της Ένωσης παρέβησαν τις διαδικαστικές υποχρεώσεις που υπέχουν στο πλαίσιο της έρευνας περί παρακάμψεως των δασμών αντιντάμπινγκ.

94. Ειδικότερα, πρέπει να επισημανθεί ότι η Επιτροπή παρέσχε στα ενδιαφερόμενα μέρη τη δυνατότητα να γνωστοποιήσουν εγγράφως τις απόψεις τους και να ζητήσουν να γίνουν δεκτά σε ακρόαση και ότι όλα τα μέρη ενημερώθηκαν σχετικά με το γεγονός ότι η έλλειψη συνεργασίας μπορούσε να οδηγήσει σε εφαρμογή του άρθρου 18 του βασικού κανονισμού και στη συναγωγή συμπερασμάτων βάσει των διαθέσιμων στοιχείων.

95. Εξάλλου, η Επιτροπή δεν περιορίστηκε στα εκ πρώτης όψεως αποδεικτικά στοιχεία που διέθετε κατά την έναρξη της αρχικής έρευνας. Έλαβε επίσης υπόψη τα στατιστικά στοιχεία που συνέλεξαν τα κράτη μέλη και τα οποία επεξεργάστηκε η Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 14, παράγραφος 6, του βασικού κανονισμού καθώς και στατιστικές της Eurostat.

96. Κατά συνέπεια, έχω τη γνώμη ότι από την εξέταση του επίδικου κανονισμού, υπό το πρίσμα του σκεπτικού της αποφάσεως περί παραπομπής, δεν προκύπτει η ύπαρξη στοιχείων ικανών να θίξουν το κύρος του.

IV – **Πρόταση**

97. Για τους λόγους που προεκτέθηκαν, προτείνω στο Δικαστήριο να δώσει στο υποβληθέν από το Finanzgericht Hamburg ερώτημα την ακόλουθη απάντηση:

Από την εξέταση του κανονισμού (ΕΚ) 499/2009 του Συμβουλίου, της 11ης Ιουνίου 2009, για την επέκταση του οριστικού δασμού αντιντάμπινγκ που επιβλήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 1174/2005 στις εισαγωγές τροχοφόρων φορείων και των βασικών μερών τους, καταγωγής Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας, στις εισαγωγές του ίδιου προϊόντος που αποστέλλονται από την Ταϊλάνδη, είτε δηλώνονται ως καταγωγής Ταϊλάνδης είτε όχι, υπό το πρίσμα του σκεπτικού της αποφάσεως περί παραπομπής, δεν προέκυψε η ύπαρξη στοιχείων ικανών να θίξουν το κύρος του.

43 — Βλ., όσον αφορά την εφαρμογή ενός τέτοιου τεκμηρίου, τον κανονισμό (ΕΚ) 866/2005 του Συμβουλίου, της 6ης Ιουνίου 2005, για την επέκταση των οριστικών μέτρων αντιντάμπινγκ, που επιβλήθηκαν με τον κανονισμό (ΕΚ) 1470/2001 του Συμβουλίου στις εισαγωγές λαμπτήρων φθορισμού μικρού μεγέθους με ηλεκτρονικό κύκλωμα (CFL-i) καταγωγής Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας, στις εισαγωγές του ίδιου προϊόντος που αποστέλλονται από τη Σοσιαλιστική Δημοκρατία του Βιετνάμ, την Ισλαμική Δημοκρατία του Πακιστάν και τη Δημοκρατία των Φιλιππινών (ΕΕ L 145, σ. 1).